

Resultaten onderzoek naar de mening van kinderen over de vleesconsumptie

door

Amber Bisschop

Onderzoeksresultaten

Voeding & Diëtetiek

Faculteit Gezondheid, Voeding en Sport

Haagse Hogeschool

Onder begeleiding van Esther Molenwijk, The Food Revolution

Februari 2024

Inleiding

In dit kwantitatieve onderzoek, uitgevoerd in november en december 2023, werden 170 antwoorden verzameld om inzicht te krijgen in de opinies van 9 tot 12-jarige kinderen met betrekking tot vleesconsumptie. Via een zorgvuldig opgestelde enquête werden diverse aspecten verkend, waaronder redenen voor het eten van vlees, ethische overwegingen, toekomstige intenties met betrekking tot vleesconsumptie, en meer. De enquête werd verspreid via sociale media en het persoonlijke netwerk van de onderzoeker om een representatieve en gevarieerde steekproef van respondenten te verkrijgen. Het doel van dit onderzoek is het verkrijgen van inzichten in de meningen van kinderen ten aanzien van vleesconsumptie en de eventuele bereidheid om minder vlees te eten.

Inhoudsopgave

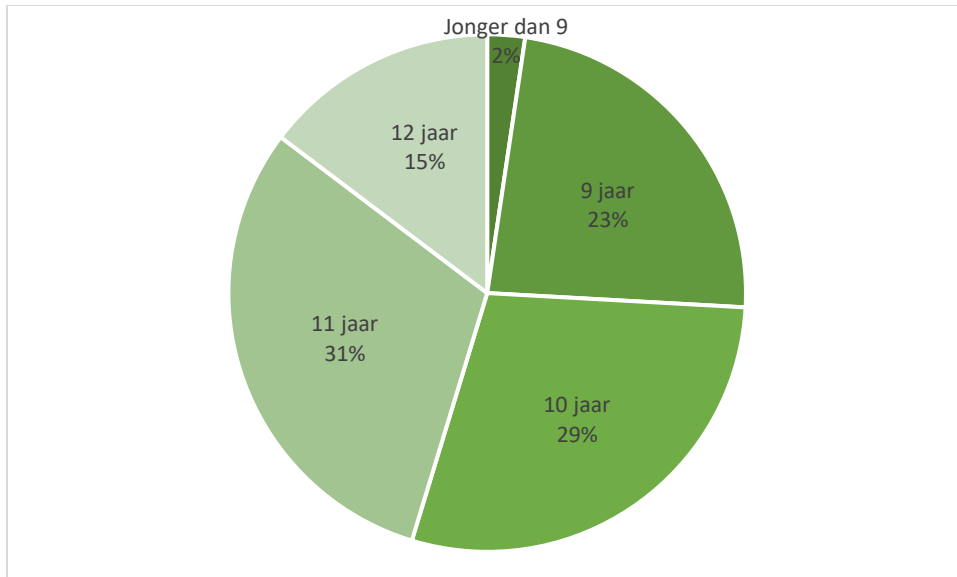
Inleiding	2
1 Schets van de respondent	3
2 Vleesconsumptie	3
3 Houding ten aanzien van vlees en dieren	6
4 Bereidheid aanpassing vleesconsumptie	10
5 Vegetarische en veganistische kinderen	12
Samenvatting	16
Bibliografie	17

1 Schets van de respondent

In totaal hebben 170 kinderen tussen de 9 en 12 jaar de enquête beantwoord.

Leeftijd

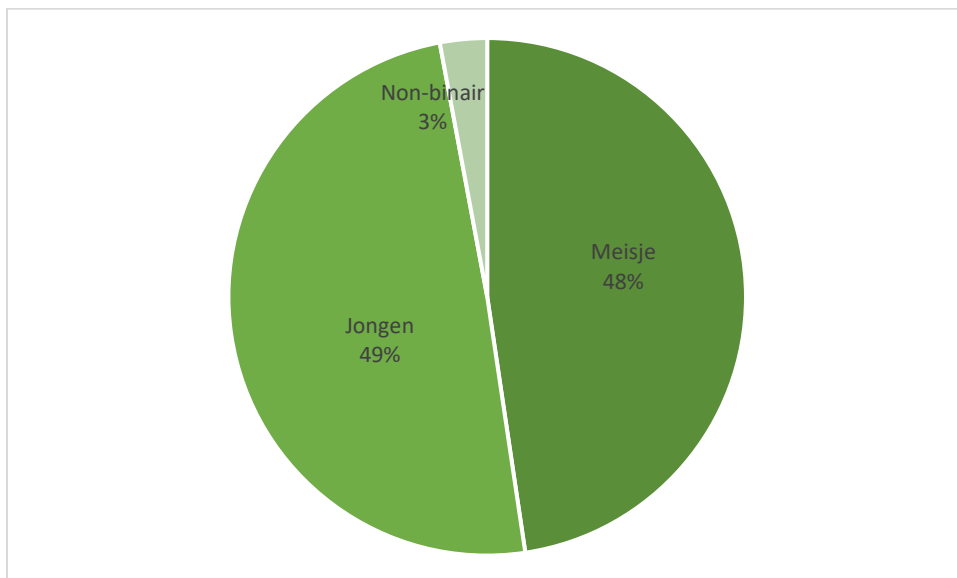
Vraag 1: "Hoe oud ben je?"



(N=170)

Identiteit

Vraag 2: "Ben je een..."

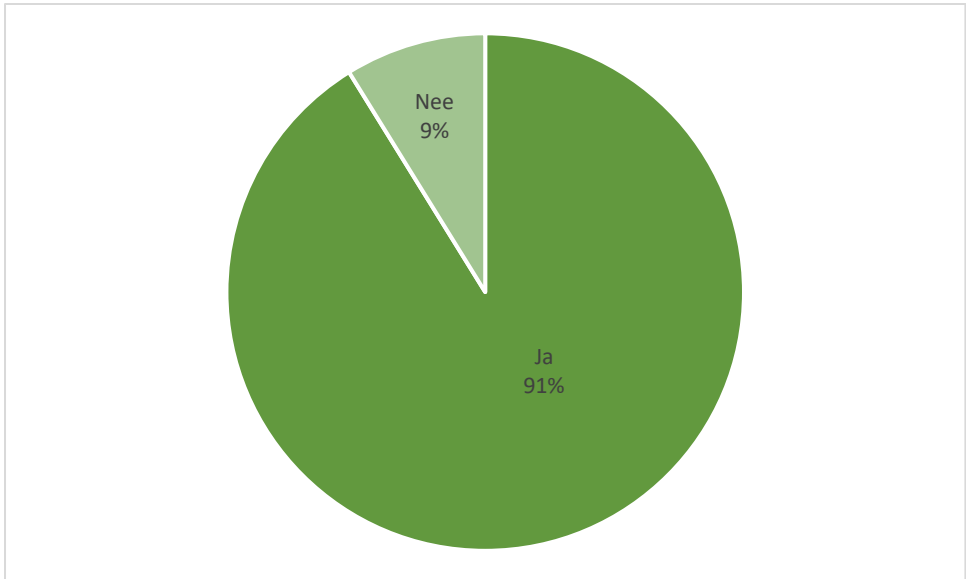


(N=170)

2 Vleesconsumptie

Eten de respondenten vlees of niet

Vraag 3: "Eet je wel eens vlees?"



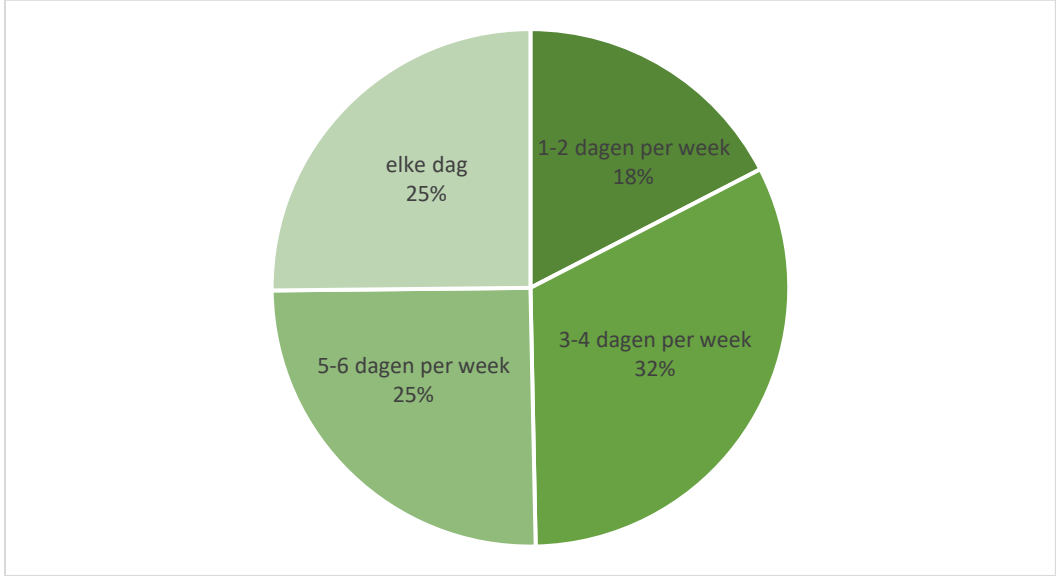
(N=155)

Volgens het Centraal Bureau voor de Statistiek (2021)¹ eet 5% van de bevolking geen vlees. De populatie van dit onderzoek eet dus vaker dan gemiddeld geen vlees.

Vragen 5 tot en met 13 zijn vragen gesteld aan vleeseters

Hoe vaak eten kinderen vlees

Vraag 4: “Hoeveel dagen per week eet jij vlees? (Bv. bij het avondeten of als broodbeleg)”



(N=155)

Wat is de reden dat kinderen vlees eten

Vraag 5: “Waarom eet je vlees?”

Open vraag, 155 antwoorden.

Omdat het meestal lekker is.	das normaal denk ik
Het is lekker	mijn ouders geven dat
Omdat het lekker is	dat eten we thuis

Weinig vlees, vind niet lekker	dat doen we allemaal thuis
Ik vind dat lekekr	Omdat het lekker is maar ik vind het wel zielig voor de beestjes die er dood gaan dus ik let er wel op.
Heerlijk vlees	Omdat het lekker is
Lekker	Omdat ik het lekker vind
Omdat we dat eten denk ik.	Het is lekker
Omdat het lekker is	het is lekker
zo ben ik opgegroeid	Lekker en hoort bij de gerechten die we eten
Vind ik lekker	Omdat het lekker is en meestal kan ik niet kiezen wat we eten
Soms is het even lekker.	Vind ik lekker
omdat ik het lekker vindt	Dat is normaal
omdat het op de botteram moet bij ons thuis	Mijn ouders maken het voor mij
best vaak lekker	Is lekker
Het is lekker en soms heel gezond!	Zo ben ik opgegroeid
nvt	Lekker
omdat ik het eet opmijn boterham+avondeten	Moet van mijn ouders
omdat het lekker is	We eten al veel minder vlees dan eerst
lekker	Gewoon
Omdat ik vind dat vlees best lekker is super!	Ik vind het lekker
omdat het lekker is	Gewoon
omdat ik het lekker vind	Bij het avondeten is het
Omdat ik het lekker vind	Omdat het lekker si
omdat het lekker is	Omdat het lekker is
Omdat het lekker is	Is gezond
omdat het lekker is	Altijd gedaan
omdat het Lekker is	Lekker
Omdat ik het lekker vind.	het is lekker
omdat het lekker is	zit op mijn brood naar school of bi het avond eten
het moet van mijn ouders we eten standaard elke dag een stuk vlees	ik vind het lekker smaken
voor ijzers en een lang leven	ik vind het lekker en is gezond
het is lekker	omdat ik dat gewoon lekker vind
het is wel lekker	af en toe hebben we het bij het avondeten en dan eet ik het op
omdat het lekker is	is lekker
het is lekker	mijn moeder eet vegetarisch en mijn papa en ik een keer in de week een stukje vlees
is soms lekker	ik vind vlees lekker
het is leker	ik hou van kip
omdat het van papa en mama moet maar somds vind ik wel dat het er bij hoord.	dat eten we thuis
omdat het heerlijk is	mama kookt dat
omdat het lekker is	om de dag eten we vlees thuis en het is lekker op mijn brood naar school
?	om de dag eten we het met het avondeten
Weet ik niet	is lekker
het is klein beetje lekker	ik vind het wel lekker,
omdat mijn moeder naar de winkel gaat en het eten kiest.	ik vind het lekker
ik vind het lekker maar ook ei	ik hou van de smaak
omdat het lekker is	op dinsdag en zaterdag eten wij vaak vlees
Omdat het lekker is.	lekker
Omdat ik dat gwoon lekker vind	ik eet het bij de aardappels en groente
omdat het lekker is	ik vind het lekker
Omdat het lekker is	is jammie

omdat het lekker is	is heel lekker
OMDAT HET LEKKER IS NU GOED	Ik vind het lekker
Omdat het Lekker is	Dat hebben we bij het avondeten
het is lekker	Omdat dat normaal is
weet ik niet	Is toch normaal
het is heel leker	Soms is het lekker
het is lekker	Ik vind het lekker
omdat het lekker is	Vlees is lekker
soms bij het avondeten	Ene paar keer per week omdat het moet
omdat het lekker is	Lekker
het is lekker (vooral frikadel)	Soms is het lekker
Omdat het gezond is en sommig dingen in het vlees heeft je lichaam nodig.	Het zit vaak bij het avondeten
ik vindt het lekker	het is lekker
ik vind het heel lekker om te eten.	gewoon
Ik vind het lekker	omdat ik het lekker vind
Omdat dat gezond voor je is	ik vind het lekker
Wordt gekookt. Soms lekker op brood maar wel steeds meer vraag ik om vega beleg ook in restaurant.	om dat het lekker is
Omdat het gezond is	het is lekker
Omdat het lekker is	omdat papa dat kookt dus ik moet het eten
Sommig vlees vind ik heel lekker.	omdat het lekker is !
af en toe is het gewoon lekker maar niet te vaak	het isleker
Omdat ik moet eten wat mijn papa maakt	het is lekker
Omdat het lekker is	ik hou van varkenshaas
is gewoon lekker	omdat ik het heellllll lekker vind
Lekker	omdat ik het lekker vind
gewoon	ik vind het lekker
omdat ik het nog wel lekker vind	

Vinden vleeseters vlees wel lekker

Vraag 6: "Vind je vlees lekker?"

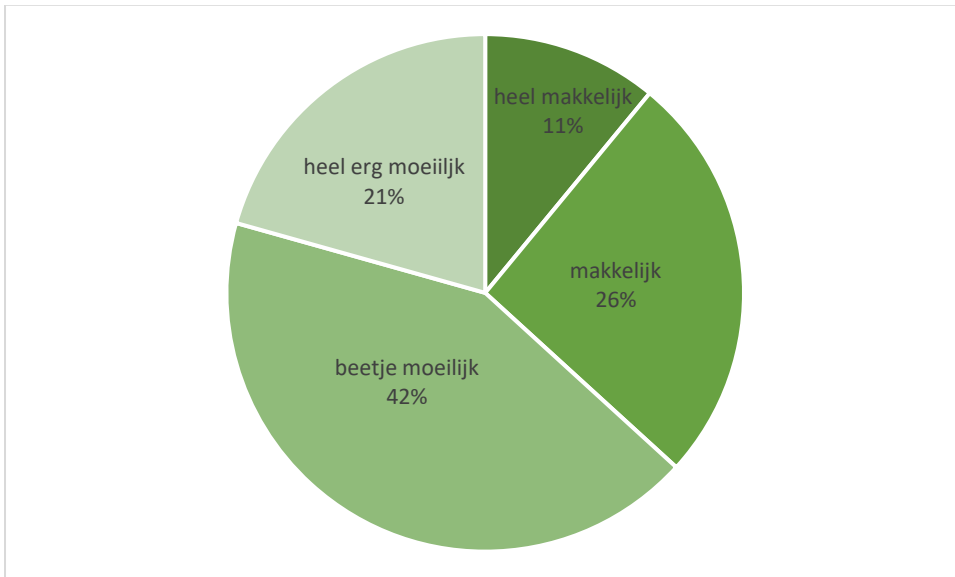


(N=155)

3 Houding ten aanzien van vlees en dieren

Is het moeilijk om geen vlees te eten

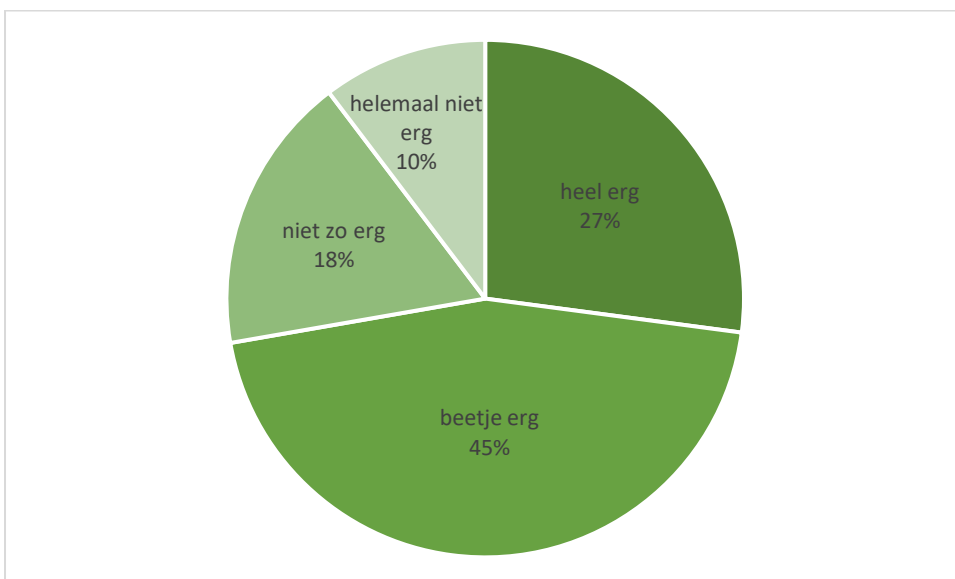
Vraag 7: "Hoe zou je het vinden om geen vlees te eten?"



(N=155)

Mag een dier gedood worden voor consumptie volgens vleeseters

Vraag 8: "Vind je het erg dat er een dier gedood wordt voor een stukje vlees?"



(N=155)

Toelichting

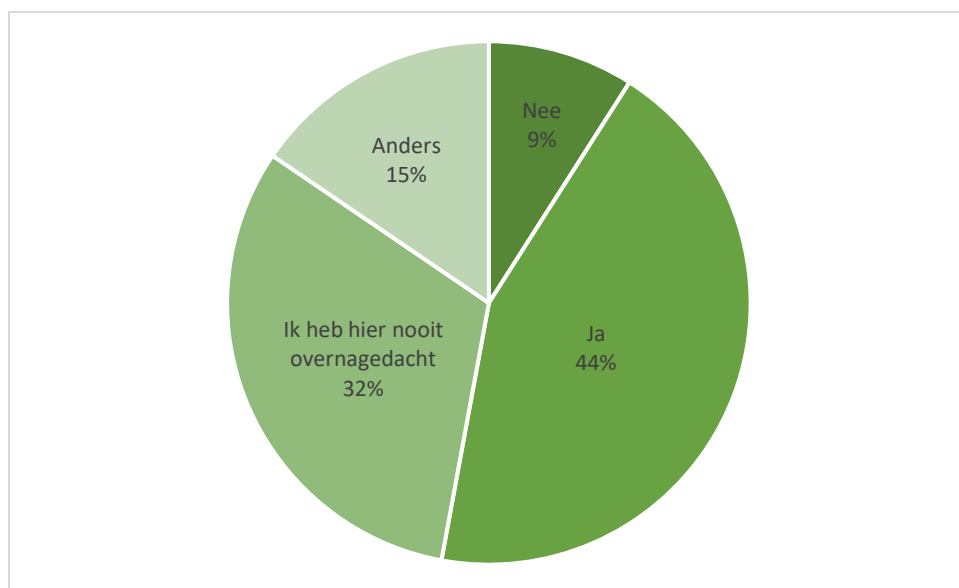
als jij vegetarisch word zijn er nogsteeds mensen die wel vlees eten en dan gaan de dieren toch dood en als iedereen vegetarisch word is het saai en is het in het verleden toch gebeurd	Dan wordt er een diertje geslacht voor wat vleesjes.
Ik vind het heel zielig	ja het moet wel gedood worden anders kan je niet meer dat eten en het word toch gedaan
Je zorgt ervoor dat het dier dood gaat	idk
Zielig	omdat het in de natuur ook gebeurt

Ik vind gwn lekker snap je	omdat mij opa deet eerst op konijnen jagen en dan doen wij dat best vaak eten
Soms zijn er teveel dieren	Omdat een mens vlees nodig heeft , Maar iedereen denkt er anders over en dat mag ook zeker!
Omdat ik vlees heel lekker vind	Het is wel erg maar weel mensen vinden het lekker
Vind wel beetje zielig	ik vind het heel zielig voor de dieren maar als ze toch worden dood gemaakt om te eten eet ik ze maar omdat ze dn toch al dood zijn maar ik vind het wel zielig.
Tegenwoordig lijden dieren heel veel pijn en zijn de leef omstandigheden niet goed en dit vind ik wel heel erg.	Ik vind het zielig het is wel gewoon om dieren te eten maar geen mensen het is allebei vlees
omdat er misschien op gejaagd	Zielig en niet nodig
ik vind het zielig omdat je dan eerst gewoon geslacht wordt en dan gaat dat dier naar de fabriek en dat licht dan op je brood	Het is wel erg maar je kunt ze dan weer fokken
het is leker	Omdat ik dat echt zielig vind. Maar er zijn ook best veel dieren in de natuur die ook dieren eten. Toch?
het is zielig dat een dier dood moet voor wat vlees	het is ook een levend ding
ik vind vlees lekker!!!!!!!!!!!!!!	Ik vind da heel erg want Dat zijn ook levende wezens en wij dozen die zonder sat ze ons iets misdaan hebben
dieren mogen zo lang mongelijk leven tot het nog kan	Is niet leuk.
dus dieren zijn ook wel levende dingen maar anders zullen we niet kunnen leven vind ik zonder vlees	Wel zielig
ik heb de eiwitten van de vlees nodig en ik kan niet leven zonder vlees ik ben niet vegetaries	dan leeft die niet meer
ik vind het wel erg maar het is ook wel lekker	het is gewoon zielig
omdatb er heel veel dieren leven op aarde	is zielig
weet niet echt een antwoord op die vraag	dan is die dood is gewoon zielig
Omdat het niet eerlijk is als sommige dieren gedood worden anderen Langer leven of sommige dieren net baby's hebben gekregen.	Omdat dieren zijn ook wel lief
ze fokken de dieren toch maar even goed is het zielig	dat omdat ik graag iets wil eten dat er iets dood moet gaan zodat ik binnen 5 min het op kan eten
ik vind het zielig voor de dieren maar ikvind vlees wel lekker dus ik blijf voor nu nog een tijdje vlees eten maar ik denk altijd het dier word toch gedood of je het wel of niet eet dus als je het niet eet word het voor niets gedood	Omdat ik er zelf niet zo over na denk
ik hou van dieren	Ik vind het wel zielig maar in heel veel eten zit vlees
omdat er zijn genoeg dieren	Niet te veel over nadenken
ja ik ben toch geen dierenfan	Iedereen eet vlees
omdat dieren ook kan leven	Zielig dat de dieren dood zijn
er komen minder dieren op de planeet	Is zielig ik wil niet dat de dieren dood gaan
genoeg dieren	Dieren zijn heel lief
ik vind hetniet erg want er zijn genoeg dieren	Dan is het dier dood
het is wel zielig maar ook lekker	ze moeten een keer dood
omdat het zielig is.	nou dan is die dood en leeft die niet meer dat is wel zielig

omdat het heel heel heel heel zielig is	ik vind het heel zielig, die dieren worden eigenlijk vermoord zodat mensen ze eten
zielig	is toch wel zielig weetje
Want somege diere zijn goed voor de natuur omdat ze moeten leven	dan moet het dier dood en dit is gemeen het is normaal
ik rijd paard en ik wil liever niet dat paarden gedood worden voor vlees.	is wel zielig als het dier dood is
dieren moeten leven maar ik vind het wel jammer	ik snap dat het zielig is maar het is normaal anders zijn er te veel dieren
ik weet niet hoe ze gedood worde	is eigenlijk wel zielig als je er over nadenkt dan leeft het dier niet meer zodat wij kunnen eten, is heel zielig
weet ik niet.	
Ja en Nee, want vlees is gewoon hee erg lekker maar het is ook supper zielig	ik vind het zielig
want he kan niet halal kan zijn	het is best makkelijk om geen vlees te eten want je het vegetarische burgers enzo
omdat het niet alijd halal is	Het is wel zielig eigenlijk
ik vind het een beetje erg dat er een dier word gedood	Super zielig
GA IK NIET DOEN	Ik wil niet dat een dier dood gaat omdat ik vlees eet
gw dat dan dood is 😊	Ik hou van vlees
het is wel een beetje zillig maar wel lekker	gewoon lekker
gewoon niet	omdat ik het lekker is!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!
ik ben geen dier	nee
Ik ben een dieren lover ik wil vegetarisch zijn maar het is te lekker	beetje erg want ik vindt het zielig maar zonder vlees kunnen we niet leven
omdat ik het zielig vind	ja !
is het moeilijk	nee
Beetje erg omdat sommige als ze al dood zijn worden ze ook gebruikt	ik hou van dieren
een beetje want ik hou van dieren maar ik eet veel varken dat vind ik super lekker.	

Mag een dier gegeten worden

Vraag 9: "Vind je dat een mens een dier mag eten?"



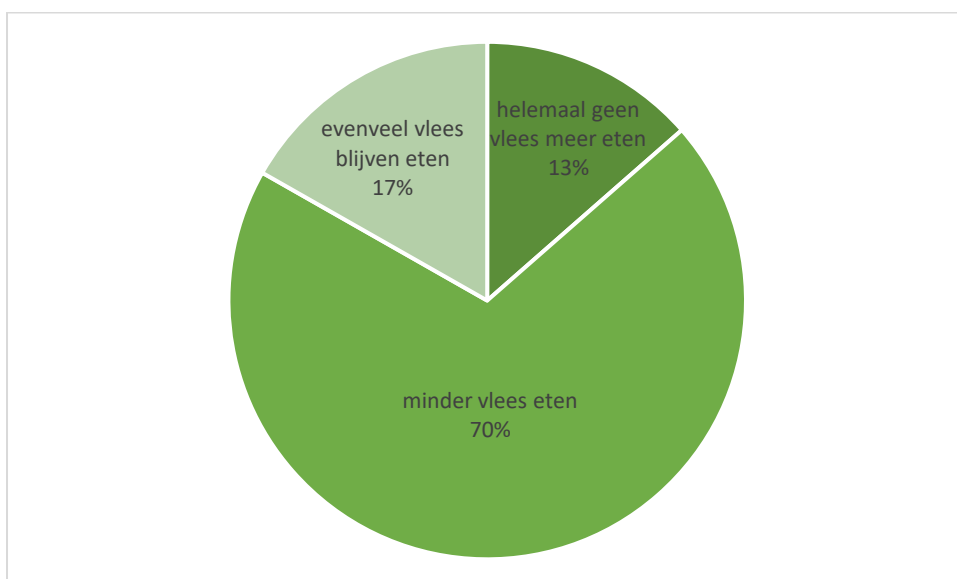
(N=155)

ja en nee[[[[
ja maar niet teveel
Ja maar ook weer nee.
soms maar niet als het een bedreigde diersoort is want dat mag echt niet.
ja en nee
soms wel en soms niet
ja maar niet te veel
Soms
Niemand mag elkaar op eten
Andersom gebeurt het ook
Nou het is wel echt heel zielig
nou dat dier is dood dan
het is zielig, maar het mag wel
het is normaal om dieren te eten
best wel zielig
Ja soms niet altijd en dat geldt ook over mij
ik vind het niet goed voor de natuur
yes
Klein beetje

4 Bereidheid aanpassing vleesconsumptie

Wat doen kinderen als het beter is om geen vlees te eten

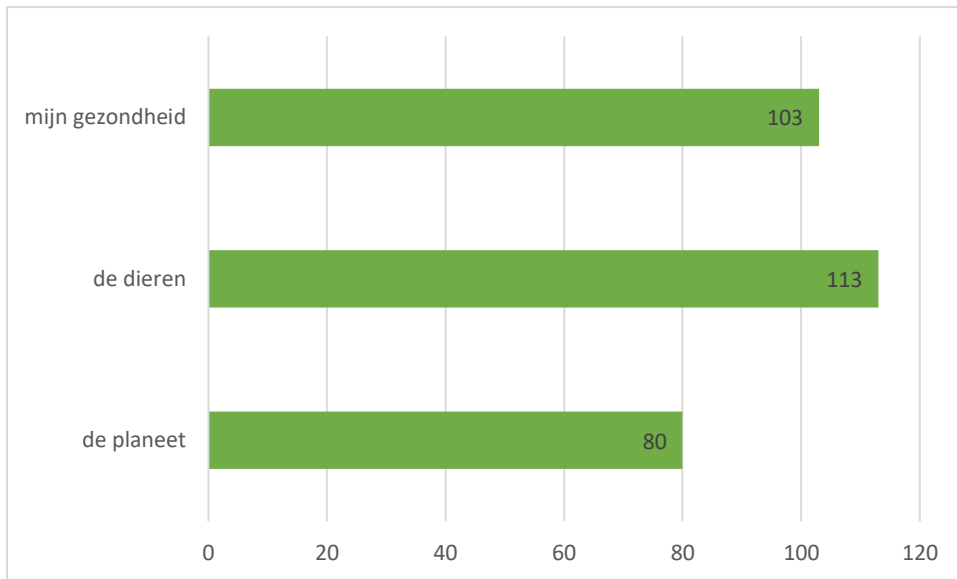
Vraag 10: “Als het beter is voor de planeet, de dieren of voor jouw gezondheid om geen vlees te eten. Wat zou je dan doen?”



(N=155)

Om welke reden zouden kinderen minder vlees eten

Vraag 11: "Ik zou minder vlees willen eten voor..."

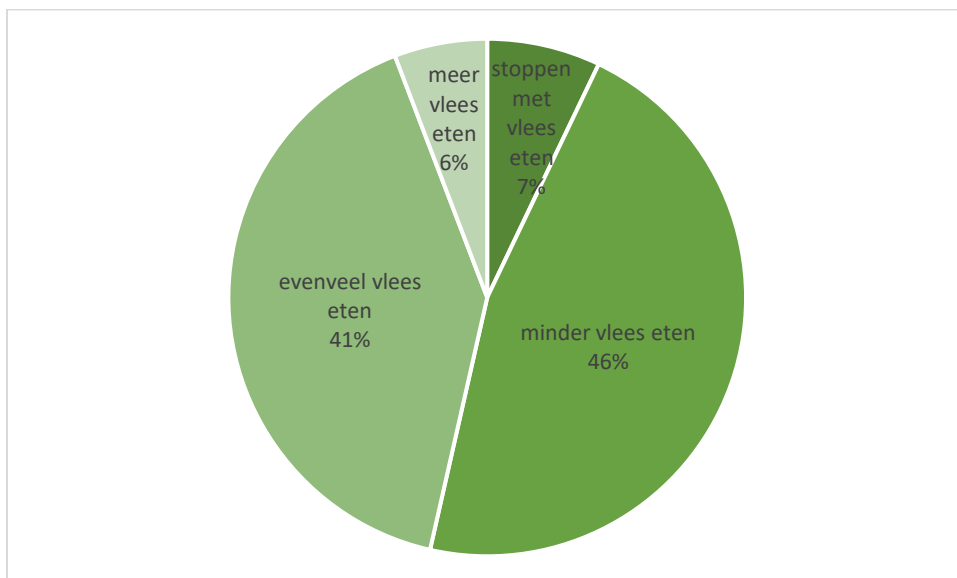


(N=155)

*Let op! De respondenten konden meerdere antwoorden selecteren.

Wat als kinderen zelf bepalen hoeveel vlees ze eten

Vraag 12: "Als je later op jezelf woont en zelf bepaalt wat je eet, wil je dan..."



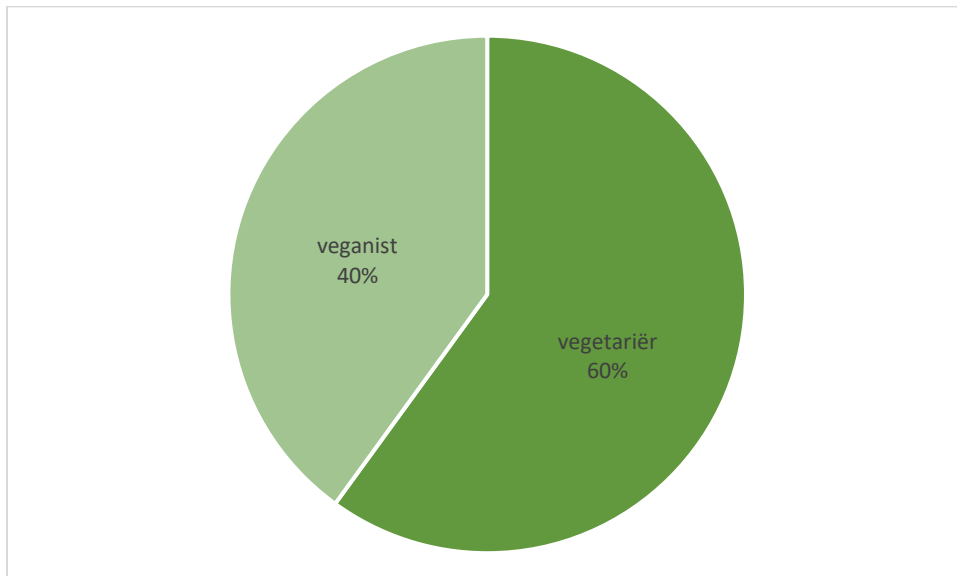
(N=155)

Vragen 13 tot en met 18 zijn vragen gesteld aan vegetariërs en veganisten

5 Vegetarische en veganistische kinderen

Vegetariër of veganist

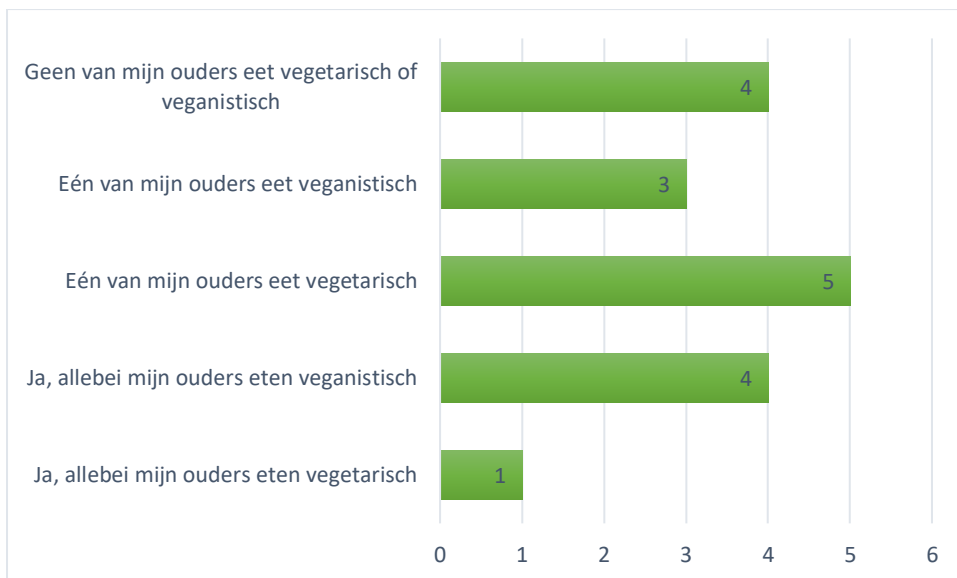
Vraag 13: "Ik ben..."



(N=15)

Invloed van ouders

Vraag 14: "Eten je ouders ook vegetarisch of veganistisch?"



(N=15)

*Let op! De respondenten konden meerdere antwoorden selecteren.

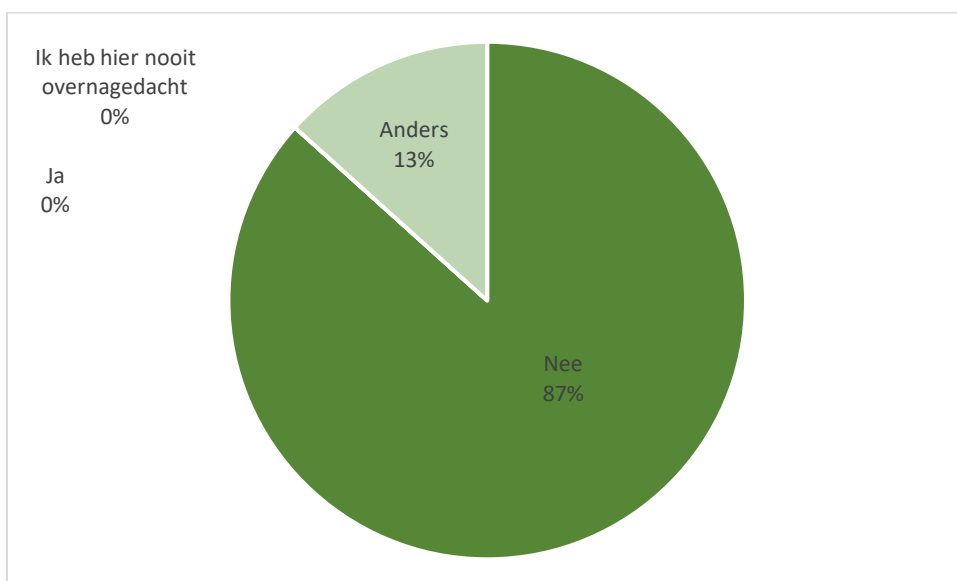
Reden om geen vlees te eten

Vraag 15: "Waarom eet je vegetarisch of veganistisch?"

De dieren

Ik vond het altijd al zielig voor dieren en het is niet nodig
Omdat ik het zielig vind voor de dieren
Zielig voor de dieren
Ik vind het niet nodig dat een dier dood gaat om te eten
Ik vind het zielig voor dieren.
Omdat ik dat doe vanaf ik geboren ben en ik geen vlees wil eten
Ik wil geen dood dier eten
Omdat het super zielig is van de dieren dan hebben we geen dieren meer als vleeseter blijven eten
Ik wil geen dingen van een dier eten. Ik vind het zielig en slecht voor de wereld.
ik vind het zielig voor de dieren
omdat ik het niet lus
omdat ik het zo zielig vind voor die dieren hun hebben ook een leven hoor en ik vind het geeneens lekker
Ik vind het zielig voor de dieren en ik vind het gewoon niet lekker.
ik vind het zielig voor de dieren.

Mag een dier gedood worden voor consumptie volgens vegetariërs en veganisten
 Vraag 16: “Vind je dat een mens een dier mag eten?”

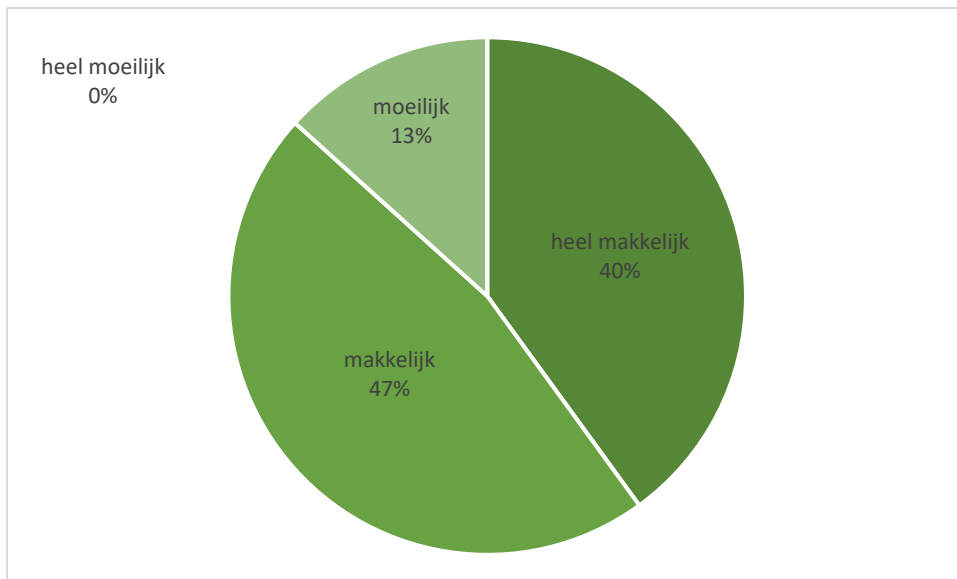


(N=15)

Antwoorden bij ‘anders’:

Uit nood maar wij leven niet op onbewoond eiland
Alleen als ze vanzelf dood gaan anders is gewoon zielig

Is het moeilijk voor kinderen om vegetarisch of veganistisch te eten
 Vraag 17: “Vind je het moeilijk om vegetarisch of veganistisch te eten?”



(N=15)

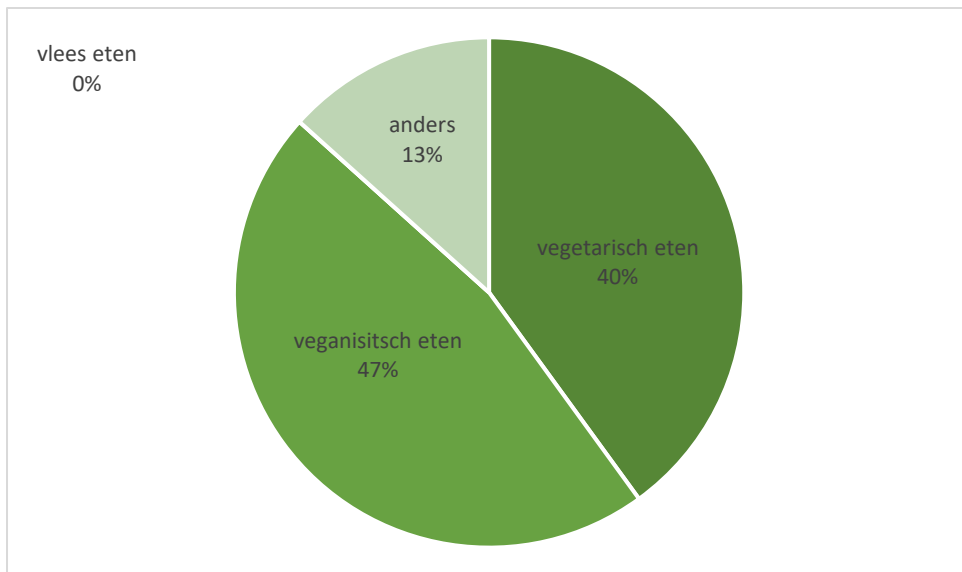
Toelichting

10 antwoorden

Antwoorden van veganistische kinderen	Antwoorden van vegetarische kinderen
Thuis eten we allemaal zo. Alleen op school is het soms moeilijk. Ik kan in de kantine niet kiezen voor iets veganistisch.	Soms eten anderen het wel of kookt iemand met vlees
Soms eet ik wel een ijsje of koekje op school of bij vriendinnen	Want ik vind vlees helemaal niet lekker
Dat het gewoon zielig is	DAT HEB IK AL OPGESCHREVEN!!!!!!!!!!!!
Ik heb nog nooit vlees gegeten of koemelk gedronken, ik doe altijd plantaardig. Mijn mama maakt ook veel. En er veel te koop en is heel lekker	Soms kan ik sommige snoepjes niet omdat er gelatine in zit. Dat vind ik stom
Kindern lachen me uit soms en dinge roepen	
Soms jammer met uitdelen dat er niet altijd iets voor mij is maar ik krijg dan thuis wat lekkers	

Zouden kinderen die vegetarisch of veganistisch opgevoed zijn later vlees gaan eten

Vraag 18: "Als je later op jezelf woont en zelf bepaalt wat je eet, wil je dan..."



(N=15)

Antwoorden bij 'anders':

Groente veel fruit en soms leeker een frietje bij de snackbar mmmmm:)

PANNENKOEKEN!!!!!!!!!!!!!!

Samenvatting

Dit onderzoek analyseert de beweegredenen van 9 tot en met 12-jarige kinderen met betrekking tot hun vleesconsumptie. Van de 170 respondenten eten 155 vlees, waarbij 97% aangeeft vlees lekker te vinden, ook bij de open vragen benadrukken de kinderen vaak dat ze vlees erg lekker vinden. Opmerkelijk is dat 74,8% van de vleeseters het als erg ervaart dat een dier wordt gedood voor vlees, waarvan een derde het zelfs heel erg vindt. Slechts de helft van de kinderen is van mening dat een mens een dier mag eten. Bij de vraag over vegetarisch eten blijkt dat meer dan de helft van de kinderen het moeilijk lijkt om geen vlees te eten, maar als het beter is voor de planeet, dieren of hun gezondheid, geeft 70% aan minder vlees te willen eten. Op jonge leeftijd bevinden veel kinderen zich al in een tweestrijd tussen het genieten van vlees en het gevoel van bezorgdheid over dierenleed.

Onder de vegetarische en veganistische kinderen, die 15 van de 170 respondenten vertegenwoordigen, vinden 13 kinderen het makkelijk om op deze manier te eten. Deze groep geeft aan vooral geen vlees te eten omdat het zelig is voor de dieren. 13 kinderen vinden dat mensen geen dieren mogen eten, de overige 2 kinderen vinden dat het bij hoge nood mag, bijvoorbeeld als je gestrand bent op een onbewoond eiland. Bij sociale gelegenheden zoals traktaties op school wordt niet altijd rekening gehouden met de veganistische kinderen, waardoor zij soms geen lekkernij hebben. Een vegetariër merkte ook op dat ze niet altijd snoepjes kan eten vanwege de aanwezigheid van gelatine. Hoewel dit een uitdaging kan zijn voor vegetarische en veganistische kinderen, weerhoudt het hen er niet van om vast te houden aan hun levensstijl.

Bibliografie

¹Centraal Bureau voor Statistiek. (2021, 18 juni). *Vlees geen dagelijkse kost voor 8 op de 10 Nederlanders*. Geraadpleegd op 20 november 2023, van <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2021/23/vlees-geen-dagelijkse-kost-voor-8-op-de-10-nederlanders>